

**Республика Татарстан
Исполнительный комитет Старо-
Имянского сельского поселения
Сармановского муниципального
района**

**Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районның
Иске Имән авыл жирлеге
башкарма комитеты**

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Иске Имән
авылы

29.08.2019 ел

КАРАР

№32

"Сарман муниципаль районы Иске Имән авыл жирлегендә 2019 -2023 елларга кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү программасын кабул итү турында"

Сарман муниципаль районы Иске Имән авыл жирлеге территорииясендә кече һәм урта эшкуарлык субъектлары тарафыннан кече һәм урта эшкуарлык эшчәнлеге алыш бару очен уңай икътисадый мохит булдыру һәм кече һәм урта эшкуарлык субъектлары тарафыннан, ст. 1 ө. 28 п. нигезендә, 2016 нчы елның 1 нче марта 31 нче марта кадәр, кече һәм урта эшкуарлык субъектлары очен уңайлы икътисадый мохит булдыру максатларында, "Россия Федерациясенә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында «2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон,» Россия Федерациясенә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү туринда «2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон,» Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү туринда «2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Иске Имән авыл жирлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының» Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү:

1. Сарман муниципаль районы Иске Имән авыл жирлегендә 2019-2023 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү программасын яна редакциядә (1 нче күшүмтә) расларга.
2. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Иске Имән авыл жирлеге Башкарма комитетының 2019 елның 10 апрелендәгэ 22 номерлы «Сарман муниципаль районы Иске Имән авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү программасын кабул итү туринда» карары үз көчен югалткан дип танырга.
3. Элеге каарны “Татарстан Республикасы Хокукый мәгълүматның рәсми порталында” (PRAVO TATARSTAN.RU) һәм «Сарман муниципаль районы» муниципаль берәмлекенең рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат – телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырырга.
4. Элеге каарның утәлешен контролльдә тотуны үз өстемә алам.

Иске Имән авыл жирлеге
башкарма комитетыжитәкчесе

Исламова Р. Ә.

Татарстан Республикасы Сарман
муниципаль районы Иске Имән авыл
жирлегене башкарма комитеты житәкчесе
каарына 1 нче күшымта
29.08.2019 ел №32

*Сарман муниципаль
районы Иске Имән авыл
жирлегенде кече һәм
урта эшмәкәрлеккә
ядәм итү программы*

Сарман муниципаль районы Иске Имән авыл жирлегендә 2019-2023 елларга кече
hәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү программасы паспорты

Программаның исеме:	2019-2023 елларга Сарман муниципаль районы Иске Имән авыл жирлегендә кече hәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү программасы
Программаның заказчысы:	Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Иске Имән авыл жирлеге башкарма комитеты.
Программаны эшләүчеләр:	Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Иске Имән авыл жирлеге башкарма комитеты.
Программаның нигезе:	<p>1."Россия Федерацияндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәгө Федераль законы;</p> <p>2."Россия Федерацияндә кече hәм урта эшкуарлыкны үстерү турында" 2007 елның 24 июлендәгө 209-ФЗ номерлы Федераль законы;</p> <p>3."Татарстан Республикасында кече hәм урта эшкуарлыкны үстерү турында" 2010 елның 21 гыйнварындағы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы;</p> <p>4.Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Иске Имән авыл жирлеге Уставы</p>
Программаның максаты:	<ul style="list-style-type: none"> - Сарман муниципаль районының Иске Имән авыл жирлегендә кече hәм урта бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру - кече hәм урта эшмәкәрлекне үстерү хисабына икътисади күтәрелеш hәм халыкны эш белән тәэмин итү проблемаларын хәл итү
Программаның бурычлары:	<ul style="list-style-type: none"> -Сарман муниципаль районы Иске Имән авыл жирлегендә кече hәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм инфраструктурасын үстерү; -Барлык дәрәжәдәге бюджетларга кече hәм урта бизнестан салым керемнәрен арттыру; -Кече hәм урта эшмәкәрлекнең инвестицион активлыгын арттыру. -Жир мөнәсәбәтләрен камилләштерү hәм жир базарын үстерү; -Минималь хезмәт хакы дәрәжәсен минималь куллану бюджетының кыйммәти күләменнән ким булмавын тәэмин итү; -Бизнес-хакимият--жәмгыять коммуникация системасын үстерү;

	<p>-Халыкны эш белән тәэмин итү өлкәсендә баланслы икътисади сәясэтне исәпкә алыш кече hәм урта бизнес өлкәсенә жәлеп итү өчен өстәмә стимуллар булдыру;</p> <p>-Кече hәм урта бизнес өлкәсендә мәшгүльнәрнен социаль яклавын тәэмин итү.</p> <p>-Халыкның тормыш шартларын яхшыртуда кече hәм урта бизнесның ролен арттыру.</p>
Финанслау күләме hәм чыганаклары	<p>2019-2023 елларга Программаны финанслау чыганаклары:</p> <p>-кече hәм урта эшмәкәрлек субъектларына дәүләт ярдәме күрсәтүгә юнәлдерелгән Татарстан Республикасы бюджеты акчалары (конкрет суммаларны күрсәтмичә генә, акчалар чыганагы буларак фаразлана);</p> <p>-Сарман муниципаль районы Иске Имән авыл жирлеге бюджеты акчалары (программаны финанслау күләме фаразланган характеристика ия hәм «Иске Имән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге бюджеты нигезендә ел саен төзәтелергә тиеш):</p> <p>2019-50 мең сум.;</p> <p>2020-50 мең сум.;</p> <p>2021-50 мең сум.;</p> <p>2022-50 мең сум.;</p> <p>2023-50 мең сум.;</p> <p>- бюджеттан тыш чыганаклар акчалары.</p>

Программаның бүлекләре:

- 1.Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Иске Имән авыл жирлегендә кече hәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау.
- 2.Кече hәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары hәм аларны программалы методлар белән хәл итү кирәклеген нигезләү.
- 3.Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелеген бәяләү.
- 4.Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре.
- 5.Программаның төп чарапары эшләнгән юнәлешләр.
- 6.Программаны гамәлгә ашыру механизмы.

7.2019-2023 елларга Сарман муниципаль районы Иске Имән авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасының төп чаralары.

1. Кече һәм урта эшкуарлык торышын анализлау

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хужалык иту базар системасының аерылғысыз элементы булып тора. Алга киткән илләрдә базар икътисады кече һәм урта эшкуарлык дәүләт икътисадының нигезе, хужалык үсеше двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы җәмгыятынен ин динамик һәм сығылмалы эшлекле тормыш рәвеше.

Хужалык итуңен базар системасы шартларында кече һәм урта эшмәкәрлекнен аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

үз тормышларын һәм лаеклы тормыш дәрәжәсен мөстәкыйль тәэммин итуче һәм гражданлык җәмгыятынен төп тотрыкландыручы сәяси көче булган урта сыйныф өлешен арттыру;

кече һәм урта эшмәкәрлек секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, җәмгыятында эшсезлек һәм социаль киеренкелек дәрәжәсе кимү;

халыкның төп массасы ижтимагый психологиясен һәм тормыш ориентирларын үзгәртү;

кече һәм урта эшмәкәрлекнен сығылмалы һәм сәләте житештерү структурасын тиз үзгәртеп корырга, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләр булдырырга һәм кулланырга кирәк.

Шуның белән бәйле рәвештә Сарман муниципаль районының Иске Имән авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлыгы туа.

Әлеге Программа "Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү түрүнда" 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федеरаль закон нигезендә эшләнгән.

Бүген безнең жирлектә бизнесны актив үстерү өчен барлык ресурслар да бар, ул күп очракта Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы Хөкүмәтенен һәм Сарман муниципаль районы Иске Имән авыл жирлеге жирле үзидарә органының максатчан сәясәтә аркасында көчәя бара.

2019 елның 1 гыйнварына кече һәм урта эшмәкәрлек түбәндәге күрсәткечләр белән характерлана:

№ п/п	Күрсәткечләрнең исеме	Үлчәү берәмл еге	2019 ел хисап	2020 ел фараз	2020 ел фараз
1	Иске Имән авыл жирлегендә теркәлгән кече эшмәкәрлек субъектларының гомуми саны	Берә- лек	6	6	6

2	Сарман муниципаль районы Иске Имән авыл жирлегендә теркәлгән кече предприятиеләр саны	-	-	-	-
	Шулардан:				
3	Авыл хужалығы	берәм-лек	4	4	4
	Сәүдә һәм жәмәгать туклануы				
4	Шәхси эшмәкәрләр сыйфатында теркәлгән физик затлар саны	кешесаны	14	14	14
5	хезмәт хакы фонды	мен сум.	70	70	90
6	уртacha хезмәт хакы	мен сум.	11	11	15

2. Кече эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм нигезләү аларны программа методлары белән хәл итү заруры.

Хәзерге вакытта Сарман муниципаль районы Иске Имән авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек шактый ныклы позициядә булса да, кайбер проблемалар һаман да хәл ителмәгән.

Жирлектә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәnlеге үсешен тоткараучы факторлар булып тора:

- кредит ресурсларының қыен булуы фонында инвестицион ресурсларга керү, үз финанс чараларының житмәве;

-кече һәм урта эшкуарлык субъектларының гамәлдәге законнарга үзгәрешләр, административ киртәләр һәм эшкуарлык эшчәnlеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының төгәл регламентлары булмавы турында мәгълүмат бирмәве;

Эшмәкәрлек эшчәnlеге субъектлары тарафыннан каарлар кабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итә торган проблемалар булып тора:

-кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының зур булмаган социаль жаваплылығы (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мәнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын киметү һәм аны конвертлы формада түләү, мәжбүри пенсия иминияте һәм социаль иминият турындагы законнарны үтәмәү);

Сарман авыл жирлегендә булган каршылыкларны жиңеп чыгу һәм киләчәктә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү, мәгълүмат, белем бириү, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү, эшлекле элемтәләр һәм коопeraçãoне жайга салу, шулай ук эшкуарларда барлыкка килергә мөмкин булган башка аспектларда ярдәм күрсәтү юлы белән, аны үстерү өчен уңайлы шартлар тудыру буенча урыннарда максатчан эш алыш бару нигезендә генә мөмкин. Программа билгеләнгән максатларга ирешү өчен жирле хакимият органнарының, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмаларның тырышлыкларын берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

3. Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелегенә көтелгән бәя

Программа Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Иске Имән авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба үстерү өчен унай шартлар тудыруға юнәлдерелгән чарапар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү ярдәм итәчәк:

- районда икътисадый һәм социаль тотрыклылык элементларының берсе буларак кече һәм урта эшкуарлык булдыруны һәм тотрыкли эшчәнлеген стимуллаштыра торган унай икътисадый мөхит формалаштыру;
- кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү темпларын арттыру, кече предприятиеләрне икътисадый яктан нығыту һәм эшчәнлек өлкәләрен киңәйтү;
- жирлек бюджетына салым һәм салым булмаган керемнәр арту;;
- эш белән тәэмин итүнен өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килү, кече һәм урта эшмәкәрлек белән шөгыльләнүче хезмәткәрләрнең хезмәт хакы дәрәҗәсен күтәрү;
- товар базарын көндәшлеккә сәләтле продукция һәм жирле производство хезмәтләре белән баству;
- кече һәм урта эшмәкәрлекнен социаль жаваплылыгын арттыру.

4 . Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре.

Авыл жирлеге халкының тормышын яхшыртуға юнәлдерелгән тотрыкли икътисадый үсешне тәэмин итү максатыннан, эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре билгеләнде:

- авыл хужалыгы продукциясе житештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;
- Транспорт һәм элемтә өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәт күрсәтү өлкәсе.

5. Программаның төп чарапары эшләнгән юнәлешләр:

1.Кече һәм урта эшмәкәрлекне нәтижәле үстерү өчен хокукий базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү.

2.Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мөлкәт ярдәме күрсәтү.

3. Кече һәм урта эшкуарлыкка мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтү.

4.Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Иске Имән авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек турында унай жәмәгатьчелек фикерен формалаштыру.

5. Кече һәм урта эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар әзерләү.

6.Яшьләр һәм эшсезләрнең эшмәкәрлек инициативасын хуплау һәм стимуллаштыру.

7. Кече эшмәкәрлек субъектлары, шулай ук кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары арасында хакимият органнары белән партнерлык мөнәсәбәтләре урнаштыруға булышлык курсәтү.

8. Сәнәгать товарлары житештерү өлкәсендә эшмәкәрлекне үстерүне стимуллаштыру.

6. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программа белән идарә итү	Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Иске Имән авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаны финанслау	бюджеттан тыш чыганаклар, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Иске Имән жирлегенең кече һәм урта бизнес субъектларының үз акчалары
Программаның төп башкаручылары	Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Иске Имән авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контролльдә тоту	Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Иске Имән авыл жирлеге Советы

**7. 2019-2023 елларга Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы
Иске Имән авыл жирлегендә кече hәм урта эшкуарлыкны үстерү
программасының төп чаралары**

Бурычның исеме	Төп чараларның исеме	Төп чараларның үтәү вакыты	Финанслау чыгана-лары
1	2	3	4
Кече hәм урта бизнес субъектлары санын арттыру. Сарман муниципаль районы Иске Имән авыл жирлеге кече эшмәкәрлек субъектларының конкурентлылык сәләтен арттыру	Интернет чөлтәрендә Сарман муниципаль районы рәсми порталының «кече hәм урта бизнес субъектлары өчен мәгълүмат» битенең эшләвен тәэммин итү, эшкуарлык жәмәгатьчелеге белән коммуникацияләр өчен өстәмә мәйданчыклар булдыру hәм аларны алыш бару	2019-2023	Жирле бюдҗет
Кече hәм урта бизнес белән шөгыльләнүчеләрнең эш сыйфатын hәм хезмәт шартларын яхшырту, кече hәм урта бизнес субъектларының конкурентлылык сәләтен арттыру	Кече hәм урта эшмәкәрлек субъектларына кадрлар өзөрләү, яңадан өзөрләү hәм аларның квалификациясен күтәрү, хезмәтне саклау hәм янгын куркынычсызлыгы таләпләренә өйрәтү өлкәсендә ярдәм итү. Хезмәтне саклау мәсьәләләре, хезмәт шартларын махсус бәяләү, хезмәт законнары буенча методик ярдәм	2019-2023	Республика бюджеты
Кече hәм урта эшмәкәрлек субъектларының имиджын, эшлекле активлыгын арттыру, яшьләрнең үз бизнесларын алыш баруда компетенцияләрен hәм күнекмәләрен арттыру	Яшьләр арасында эшкуарлык эшчәнлеген пропагандалау hәм популярлаштыру «түгәрәк өстәл» ләр, конференцияләр, семинарлар, конкурслар, кече hәм урта эшкуарлык субъектлары белән башка чаралар үткәрү юлы белән. Тәжрибә уртаклашу өчен эшкуарлар клубларын булдыру. Сайтларны интернетта таныту буенча курслар үткәрү. Мәктәпләрдә hәм көллияттә	2019-2023	Жирле бюдҗет

	конференцияләр, дәресләр, ачык дәресләр, эшмәкәрләр белән очрашулар, конкурслар үткәрү. Мәктәп укучыларының производствога экскурсияләрен оештыру.		
Кече hәм урта эшкуарлык субъектларына финанс ярдәме чараларын тормышка ашыру	Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгы, Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы министрлыгы, Татарстан Республикасы Хезмәт hәм халыкны социаль яклау министрлыгы линиясе буенча КУЭ субъектларына ярдәм программалары белән танышу. Ярдәм чараларын алуда булышлык күрсәту	2019-2023	Республика бюджеты